

Кошурникова Валерія
магістрантка
Національного університету
«Запорізька політехніка»

ОСОБЛИВОСТІ ВИСВІТЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ У ЗАПОРІЗЬКИХ ТЕЛЕГРАМ- КАНАЛАХ

Висвітлення діяльності місцевих органів державної влади у запорізьких телеграм-каналах має свої особливості, які визначаються контекстом та завданнями регіональних медіа. Використання соціальних мереж та месенджерів давно відійшло від традиційної функції спілкування та обміну інформацією серед населення, телеграм-канали та інші кросмедійні ресурси замінили для більшості громадян класичні ЗМІ завдяки своїй доступності, максимальній оперативності інформування та зручності використання. Тому дослідження специфіки інформаційної діяльності місцевих органів державної влади у месенджерах на сьогодні набуває особливої актуальності.

Метою роботи є визначення нових завдань і цілей, а також чинників, які формують особливості висвітлення діяльності представників влади у телеграм-каналах регіонального рівня на прикладі офіційних та аматорських ресурсів.

Вивченням особливостей функціонування пресслужб та служб із зв'язків з громадськістю в державних та місцевих органах влади займаються такі дослідники як О. Вакун, В. Варенко, Н. Голота, Т. Пилипко, Г. Почепцов, О. Романюк, І. Семчук, Є. Тихомирова та інші. Питання дигіталізації, кросмедіатизації та переходу на мультимедійні платформи вивчають Л. Василик, В. Демченко, М. Женченко, А. Каверіна, Б. Потятиник та інші. Проте специфіка

використання соціальних медіа, зокрема месенджерів, у цьому процесі потребує окремої уваги та подальших наукових досліджень.

Офіційні телеграм-канали представників влади у Запорізькому регіоні – «Анатолій Куртев. Секретар Запорізької міської ради» та «Юрій Малашко / Запорізька обласна військова адміністрація» – мають на меті інформування населення і трансляцію офіційної позиції влади з будь-яких питань, і такі канали мають відповідальність за зміст наданої інформації. Мешканці міста Запоріжжя віддають перевагу каналу Анатолія Куртева: станом на жовтень 2023 року канал має 150 тисяч підписників, водночас канал Юрія Малашка – 40 тисяч читачів. При цьому неофіційні аматорські канали мають набагато більшу аудиторію.

Із початком повномасштабного російського вторгнення потреба аудиторії в інформації з офіційних каналів стрімко зростає. Через надмірну кількість фейків, надзвичайних подій, обмежень у зв'язку з воєнним станом на території України люди почали більше орієнтуватися на офіційну інформацію, хоча часто прес-служби представників влади з міркувань безпеки не дуже оперативно інформують населення, що викликає обурення мешканців міста та породжує конфліктні ситуації. Соціальна напруга зростає, аудиторія шукає альтернативних джерел інформації, і в результаті віддає перевагу аматорським каналам, яких з кожним днем стає все більше.

Телеграм-канал «Анатолій Куртев. Секретар Запорізької міської ради» поширює інформацію про ситуацію на фронті, події міста та області, роботи з відновлення житлового фонду, що зазнав руйнацій внаслідок обстрілів. Велика увага приділяється співпраці з різноманітними благодійними фондами, за підтримки яких проводяться заходи з метою допомоги містянам тощо. Також на каналі Анатолія Куртева багато уваги приділяється роботі комунальних служб, що цілком логічно, адже вони відповідають за

життєзабезпечення міста. Проте сам Анатолій Куртєв не виявляє активності у спілкуванні з підписниками: він майже не коментує питання, які турбують багатьох жителів, з приводу екології, стану доріг тощо, і мало контактує з населенням та засобами масової інформації.

Натомість телеграм-канал «Юрій Малашко / Запорізька обласна військова адміністрація» більш особистісний, очільник області дає багато інтерв'ю, записує відеозвернення, проводить прес-конференції, постійно долучається до телемарафону «Єдині новини», дає коментарі телеканалам «Ми – Україна» та ICTV. На каналі Юрія Малашка багато посилань на матеріали з Офісу Президента та Генштабу. Також часто публікуються звіти щодо наслідків підриву Каховської ГЕС для Запорізького регіону, що є досить важливим і актуальним для населення, зважаючи на загрозову ситуацію із Запорізькою АЕС. Також постійно повідомляється про планові підривні роботи в області задля того, щоб попередити жителів та запобігти паніці.

Новини в телеграм-каналі «Юрій Малашко / Запорізька обласна військова адміністрація» часто подаються від першої особи: «Я зустрівся з представниками...», «Проінспектував два Пункти незламності...», «В етері телеканалу «Ми – Україна» розповів про оперативну ситуацію...» тощо. Хоча ми розуміємо, що офіційні канали, як правило, ведуть представники пресслужби, такий спосіб подання інформації наближує очільника області до народу, і такі матеріали сприймаються набагато краще.

І в офіційних, і в аматорських каналах стабільно публікується інформація з приводу початку та відбою повітряних тривог, за можливості фіксуються наслідки обстрілів, поширюються матеріали від Генштабу з приводу ситуації на фронті на Запорізькому напрямку.

Телеграм-канали повинні ставити перед собою завдання надавати об'єктивну і достовірну інформацію про діяльність місцевих органів

державної влади, події міста, надавати суспільнокорисну інформацію. При цьому важливо уникати впливу політичних або комерційних інтересів на інформаційне висвітлення. Громадянська журналістика в телеграмі – це явище, що набуває популярності в останні роки. В аматорських неофіційних телеграм-каналах, таких як «Это Запорожье. Новости» (205 тисяч підписників), «Труха. Запорожье» (163 тисячі), «Запоріжжя. Інфо» (132 тисячі) тощо часто подається інформація від самих мешканців міста. Таким чином, канали виконують в соціумі функцію «сторожового пса», оскільки миттєво реагують на події, які трапляються в місті та області.

Проте незалежними, незаангажованими та об'єктивними такі канали назвати не можна: в аматорських телеграм-каналах публікується дуже багато матеріалів з ознаками замовних та реклами, зокрема досить небезпечної. Канал «Это Запорожье. Новости», який має найбільшу аудиторію, постійно рекламує різноманітні казино, ліки, інші анонімні телеграм-канали та зловживає клікбейтними заголовками та надмірним емоційним забарвленням під час повідомлення новин. Також публікується занадто багато новин про надзвичайні події, ДТП, вбивства та інші кримінальні правопорушення.

Водночас канали «Это Запорожье. Новости» та «Запоріжжя. Інфо» мають і переваги перед офіційними каналами з точки зору користі для запоріжців. Адміністратори цих ресурсів використовують чат-боти для збору новин від жителів міста, аналізують і оперативно публікують новини. Наприклад, якщо від мешканців міста надходить інформація про сморід у повітрі, про відкриті люки, про бомбосховища, до яких немає доступу, такі канали збирають цю інформацію і притягують до відповідальності представників обласної та міської влади.

У регіональних аматорських телеграм-каналах часто можна

побачити критику на адресу представників влади, іронічні коментарі та заклики до дії. Окрім інформаційної ретрансляції, деякі канали надають аналітичні огляди та коментарі щодо діяльності місцевих органів влади, розглядають її плюси та мінуси. Телеграм-канали «Это Запорожье. Новости» та «Запоріжжя. Інфо» регулярно проводять моніторинг офіційного сайту «Prozorro», стежать за тендерними закупівлями і контролюють, на що витрачаються кошти місцевого бюджету. Вони фіксують факти корупції, порушення законів, а також проводять аналіз стану виконання тих чи інших робіт та відповідність заяв представників місцевої влади їхнім діям.

Проте не завжди критика є конструктивною, часто відбувається порушення стандарту балансу думок, адже інформація подається односторонньо, а представникам влади не дають змоги надати власні коментарі та відповіді на критику.

В аматорських новинних телеграм-каналах часто можна побачити інформацію про планові відключення світла, про загублених тварин, про перекриття доріг або затори, обмеження руху комунального транспорту, про що не завжди повідомляється в офіційних каналах місцевої влади. Також тут, на відміну від офіційних телеграм-каналів представників влади у Запорізькому регіоні, наявна значна кількість розважального контенту: публікують кумедні відеоролики та меми, анонси розважальних заходів, фотографії міста, що позитивно впливає на емоційний стан запорожців і допомагає відволіктися від негативних новин. Це привертає увагу великої кількості підписників, проте розважання аудиторії не повинно домінувати над інформуванням у новинному каналі.

Отже, діяльність місцевих органів державної влади висвітлюється не лише на офіційних сайтах, а й у соціальних медіа, зокрема месенджерах, що свідчить про розуміння сучасних тенденцій у галузі соціальних комунікацій та дозволяє представникам влади більш

ефективно здійснювати завдання зв'язків з громадськістю. Проте через недостатню повноту інформації користувачі мережі шукають альтернативних джерел і звертаються до неофіційних аматорських ресурсів. Завдяки своїм численним перевагам громадянська новинна журналістика в телеграмі стала важливим додатковим джерелом інформації для багатьох людей, особливо для тих, хто цінує різні точки зору та активно долучається до вирішення суспільно-громадських проблем регіонального рівня.

Можна споживати інформацію з різних джерел: і з офіційних, і з аматорських телеграм-каналів, проте варто пам'ятати, що такі ресурси не несуть юридичну відповідальність за зміст наданої інформації. У будь-якому разі висвітлення діяльності місцевих органів влади в телеграмі має відповідати вимогам законодавства і етичним стандартам журналістики. Перспективою досліджень у майбутньому може стати порівняльний аналіз інформаційної діяльності пресслужб місцевих органів державної влади на різних кросмедійних платформах.